

Uitgifte

Repertoriumnummer 2025/
Datum van uitspraak 10 juli 2025
Rolnummer 2024/AB/187
Beslissing waartegen beroep Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel 29 juni 2023 22/850/A

Uitgereikt aan
op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

derde kamer

arrest

ARBEIDSRECHT - arbeidsovereenkomst bediende
tegensprekelijk arrest
definitief

O A, RRN, wonende te
appellante,
vertegenwoordigd door mr. L R loco mr. L M, advocaat te 1050 BRUSSEL,

tegen

ARMONEA NV, ON 0889.421.308, met zetel te 2800 MECHELEN,
geïntimeerde,
vertegenwoordigd door mr. K S, advocaat te 1050 ELSENE,

*

*

*

I. De feiten

1.

Mevrouw O A trad op 13 augustus 2014 in dienst van ARMONEA NV (afgekort ARMONEA) met een arbeidsovereenkomst voor bedienden voor bepaalde duur.
Vanaf 1 november 2014 was mevrouw O verbonden met een arbeidsovereenkomst voor bedienden voor onbepaalde duur.
Mevrouw O oefende de functie uit van zorgkundige in het woonzorgcentrum P.

2.

Op 3 augustus 2021 vond op de werkvloer een incident plaats tussen mevrouw O en een collega, mevrouw T O A. M T O diende dezelfde dag klacht in bij de Politie naar aanleiding van dit incident.

3.

Op 4 augustus 2021 heeft de directeur van het woonzorgcentrum een gesprek gehad met mevrouw O waarna de arbeidsovereenkomst in onderling akkoord werd beëindigd.

4.

Met aangetekend schrijven van haar vakorganisatie van 9 augustus 2021 betwistte mevrouw O de geldigheid van de overeenkomst van beëindiging van de arbeidsovereenkomst in onderling akkoord van 4 augustus 2021. Zij verzocht om het ontslag als onbestaande te beschouwen en haar verder tewerk te stellen. Ondergeschikt maakte zij aanspraak op een opzeggingsvergoeding gelijk aan 24 weken loon.

5.

Met aangetekend schrijven van 12 augustus 2021 betwistte ARMONEA de aanspraken van mevrouw O.

6.

Er volgde nog verdere correspondentie, maar partijen kwamen niet tot een minnelijke regeling, zodat met een verzoekschrift van 1 augustus 2022, mevrouw O de zaak aanhangig heeft gemaakt bij de Nederlandstalige arbeidsrechtbank van Brussel.

II. Het bestreden vonnis

1.

Mevrouw O vorderde voor de arbeidsrechtbank:

“Eisende partij (hierna "mevrouw O" genoemd) vordert bij syntheseconclusie van 23 maart 2023 (artikel 748bis Ger.W.) om de verwerende partij (hierna "de vennootschap" genoemd) te veroordelen tot:

- "Betaling van een vergoeding gelijk aan 24 weken verhoogd brutoloon wegens onrechtmatig ontslag, zijnde gelijk aan 17.296,30 € bruto, onder uitdrukkelijk voorbehoud van nog verschuldigde bedragen in verband met uitbetaling groepsverzekering, vertrek- en vervroegd vakantiegeld, onkostenafrekening.*
- Overhandiging van een aangepast formulier C4,*
- Overhandiging van aangepaste loonfiches, vakantieattesten en andere sociale documenten conform de nog te regulariseren bedragen,*
- Te veroordelen tot 1000,00 € wegens materiële- en morele schade.*
- Te veroordelen tot de kosten van het geding, hierin begrepen de rechtsplegingsvergoeding begroot in hoofde van verzoeker op 1.650,00 € (basisbedrag vorderingen <20.000,00 €)"*

2.

Met een vonnis van 29 juni 2023 (A.R. nr. : 22/850/A), heeft de arbeidsrechtbank als volgt beslist :

“De rechtbank beslist op tegenspraak wat volgt.

De vordering van mevrouw O is ontvankelijk en gegrond in de hierna volgende mate.

De rechtbank veroordeelt de vennootschap tot afgifte van het formulier C4.

De vordering wordt voor het overige afgewezen als ongegrond.

De rechtbank veroordeelt mevrouw O tot de kosten van het geding, aan de zijde van de vennootschap vastgesteld op 1.650,00 euro rechtsplegingsvergoeding.

Het vonnis is van rechtswege uitvoerbaar bij voorraad.”

III. De vorderingen in hoger beroep

Het voorwerp van het hoger beroep van mevrouw O en de vorderingen

1.

Mevrouw O verzoekt dit hof het bestreden vonnis te vernietigen.

Zij vraagt ARMONEA te veroordelen tot:

- betaling van een vergoeding gelijk aan 24 weken verhoogd brutoloon wegens onrechtmatig ontslag, gelijk aan 17.296,30 euro bruto, onder uitdrukkelijk voorbehoud van nog verschuldigde bedragen in verband met uitbetaling groepsverzekering, vertrek- en vervroegd vakantiegeld, onkostenafrekening.
- betaling van 1000 euro schadevergoeding.
- overhandiging van een aangepast formulier C4,
- overhandiging van aangepaste loonfiches, vakantieattesten en andere sociale documenten conform de nog te regulariseren bedragen,
- betaling van de kosten van het geding, hierin begrepen de rechtsplegingsvergoeding van beide aanleggen begroot op 2 x 1.650 euro.

2.

ARMONEA verzoekt dit hof de vorderingen van mevrouw O ongegrond te verklaren.

Zij vraagt Mevrouw O te veroordelen tot de kosten van het geding begroot op:

- o 1.650 euro rechtsplegingsvergoeding in eerste aanleg
- o 1.650 euro rechtsplegingsvergoeding in graad van beroep.

IV. De procedure voor het arbeidshof

Het hof heeft kennis genomen van de procedur stukken, in het bijzonder :

- het bestreden vonnis
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen op de griffie van dit hof op 12 maart 2024
- de door de partijen neergelegde conclusies en stukken

De partijen hebben gepleit op de openbare zitting van 20 mei 2025.

De zaak werd vervolgens in beraad genomen.

Het hof heeft toepassing gemaakt van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken.

Het hoger beroep is ontvankelijk.

V. De beoordeling van het geschil door het arbeidshof.

1. De vordering met betrekking tot de compenserende opzeggingsvergoeding.

ARMONEA is niet gehouden tot betaling van een compenserende opzeggingsvergoeding aan mevrouw O.

Deze beslissing berust op volgende overwegingen:

De principes.

1.

Artikel 32 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten bepaalt:

“Behoudens de algemene wijzen waarop de verbintenissen te niet gaan, nemen de verbintenissen voortspruitende uit de door deze wet geregelde overeenkomsten een einde: (...) 3° door de wil van een der partijen, wanneer de overeenkomst voor onbepaalde tijd werd gesloten, of ingeval een dringende reden tot beëindiging voorhanden is, (...)”.

2.

In dit verband moet worden voldaan aan de 4 geldigheidsvoorwaarden die worden voorgeschreven door artikel 1108 van het Burgerlijk Wetboek.

Deze voorwaarden, voorzien in artikel 1108 van het burgerlijk wetboek, hebben onder meer betrekking op de toestemming van de partij die zich verbindt.

3.

Artikel 1109 van het burgerlijk wetboek stelt dat geen toestemming geldig is, indien zij alleen door dwaling is ingegeven, door geweld is afgeperst of door bedrog is verkregen.

4.

Dwalen is een verkeerde voorstelling hebben van de werkelijkheid. Niet elke dwaling komt in aanmerking als wilsgebrek. Dwaling is alleen dan een oorzaak van nietigheid van de overeenkomst, wanneer zij de zelfstandigheid betreft van de zaak die het voorwerp van de overeenkomst uitmaakt (art. 1110 BW).

Om door de nietigheid van de overeenkomst te kunnen worden gesanctioneerd, moet de dwaling verschoonbaar zijn. Dit betekent dat de dwalende persoon de vernietiging van het contract maar kan bekomen indien ook een redelijke persoon in gelijkaardige omstandigheden zou hebben gedwaald (Cass. 20 april 1978, Arr. Cass. 1977-78, 960). De bewijslast hiervan ligt bij degene die zich op dwaling beroept.

5.

Geweld dat een gebrek aan toestemming vormt, wordt als volgt gedefinieerd:

“Het geweld moet van dien aard zijn dat het op een redelijk mens moet indruk maken en hem kan doen vrezen dat hij zelf of zijn vermogen aan een aanzienlijk en dadelijk kwaad is blootgesteld. Hierbij wordt gelet op de leeftijd, het geslacht en de stand van de personen.” (artikel 1112 van het Burgerlijk Wetboek).

Vier voorwaarden zijn vereist voor de erkenning van het bestaan van geweld dat de instemming tenietdoet:

- i. het geweld moet een bepalende factor zijn geweest bij de instemming,
- ii. het moet van aard zijn dat het indruk maakt op de betrokkene,
- iii. het moet aanleiding geven tot vrees voor aanzienlijke lichamelijke of morele schade,

iv. het is onrechtmatig of ongeoorloofd (Cass., 8 januari 1970; Cass., 12 mei 1980 en Cass., 23 maart 1998, www.cass.be).

Een bedreiging ingegeven door de normale uitoefening van een recht is niet onrechtmatig of ongeoorloofd (Cass., 23 maart 1998), evenmin als het bestaan van een band van morele of economische ondergeschiktheid (artikel 1114 van het Burgerlijk Wetboek en De Page, *Traité élémentaire de droit civil belge*, t. I, pp. 75-76).

Geweld wordt niet vermoed en moet worden bewezen door de partij die zich erop beroept (artikelen 1116 van het Burgerlijk Wetboek en 870 van het Gerechtelijk Wetboek).

6.

Bedrog wordt gedefinieerd als:

“Bedrog is een oorzaak van nietigheid van de overeenkomst, wanneer de kunstgrepen, door een van de partijen gebezigd, van dien aard zijn dat de andere partij zonder die kunstgrepen klaarblijkelijk het contract niet zou hebben aangegaan.

Bedrog wordt niet vermoed, het moet worden bewezen.” (artikel 1116 van het Burgerlijk Wetboek).

De bestanddelen van bedrog zijn:

- i. opzettelijke en kwaadwillige kunstgrepen van een partij bij het contract,
- ii. het feit dat deze kunstgrepen de instemming bepaalden van de andere partij, het slachtoffer van het bedrog.

Bedrog wordt niet vermoed en moet worden bewezen door de partij die zich erop beroept (artikelen 1116 van het Burgerlijk Wetboek en 870 van het Gerechtelijk Wetboek).

Toepassing.

7.

In casu werd op 4 augustus 2021 de arbeidsovereenkomst tussen ARMANEO en mevrouw O in onderling akkoord beëindigd.

8.

Mevrouw O stelt dat aan één van de geldigheidsvoorwaarden, voorgeschreven door artikel 1108 van het Burgerlijk Wetboek, niet is voldaan, namelijk haar instemming.

Zij stelt dat de beëindiging van de arbeidsovereenkomst in onderling akkoord niet geldig is omdat zij heeft gedwaald en de beëindiging in onderling akkoord met geweld is afgeperst.

9.

Het is aan mevrouw O om het bestaan van een gebrek aan instemming te bewijzen, aangezien zowel dwaling als geweld niet worden vermoed en moeten worden bewezen door de partij die zich erop beroept.

10.

Het Hof is van oordeel dat mevrouw O noch een dwaling, noch geweld bewijst.

11.

Mevrouw O beroept zich op dwaling en stelt dat zij de draagwijdte van de overeenkomst van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst in onderling akkoord niet begreep, aangezien deze werd opgesteld in het Nederlands, en zij hiervan slechts een beperkte kennis heeft.

Mevrouw O draagt de bewijslast van dwaling en van het feit dat ook een redelijke persoon in gelijkaardige omstandigheden zou hebben gedwaald.

Mevrouw O werd bij het sluiten van de overeenkomst tot beëindiging van de arbeidsovereenkomst bijgestaan door een vakbondsafgevaardigde, mevrouw S A. Aangezien mevrouw A niet zelf Nederlandstalig was, nam zij op haar beurt contact op met de regionaal verantwoordelijke, de heer W die wel Nederlandstalig is en adviseerde om de overeenkomst te ondertekenen.

Nu mevrouw O werd bijgestaan bij de ondertekening van de overeenkomst, toont zij niet aan dat zij niet begreep wat zij tekende. Zij toont geen essentiële en verschoonbare dwaling in haar hoofde aan.

12.

Mevrouw O beroept zich op geweld of dwang en stelt dat de directeur haar tijdens het gesprek op 4 augustus 2021 meedeelde dat zij ontslagen was. Dit wordt door haar niet bewezen en is ook in strijd met de beëindigingsovereenkomst die haar werd voorgelegd.

Verder beroept zij zich op het feit dat haar werd meegedeeld dat mevrouw T O klacht had neergelegd bij de politie.

Op 3 augustus 2021 deed zich een incident voor tussen mevrouw O en mevrouw T O dat escaleerde, zodat het advies van de werkgever aan mevrouw T O om klacht in te dienen, niet ongepast was.

De verwijzing door de werkgever naar de voornoemde klacht was ook niet onrechtmatig of ongeoorloofd.

Mevrouw O toont niet aan dat er tijdens het gesprek sprake was van morele dwang, laat staan dat deze ongeoorloofd was.

13.

Het loutere feit dat mevrouw O of haar dochter kort na de beëindiging van de arbeidsovereenkomst contact opnam met ARMONEA en dat de vakorganisatie van mevrouw O na de beëindiging van de arbeidsovereenkomst onmiddellijk de nietigheid van de beëindigingsovereenkomst inriep, toont niet aan dat er wilsgebreken waren op het ogenblik van de contractsluiting.

14.

Rekening houdend met al deze omstandigheden besluit het Hof dat mevrouw O niet aantooft dat haar werkgever opzettelijke en kwaadwillige kunstgrepen heeft uitgevoerd, die bedrog vormen, noch dat haar instemming is afgedwongen door middel van geweld of dwang in de zin van artikel 1109 van het Burgerlijk Wetboek.

15.

De overeenkomst van 4 augustus 2021, waarbij in onderling akkoord tussen ARMANEO en mevrouw O de arbeidsovereenkomst werd beëindigd, is dus geldig.

16.

De vordering tot betaling van een compenserende opzeggingsvergoeding is derhalve ongegrond.

Het vonnis wordt op dit punt bevestigd.

Het beroep is ongegrond.

2. De vordering met betrekking tot de schadevergoeding.

ARMONEA is niet gehouden tot betaling van een schadevergoeding aan mevrouw O.

Deze beslissing berust op volgende overwegingen:

Principes.

17.

De vorderingen tot het bekomen van schadevergoeding moeten worden beoordeeld aan de hand van de criteria bepaald door artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek.

Conform artikel 1382 van het burgerlijk wetboek dient cumulatief aan drie voorwaarden voldaan te worden:

- er dient een fout te worden bewezen die toerekenbaar is aan de werkgever;
- de werknemer moet aantonen dat hij schade heeft geleden door deze fout;
- de werknemer moet aantonen dat er een oorzakelijk verband bestaat tussen de fout van de werkgever en de schade geleden door de werknemer.

Toepassing.

18.

Mevrouw O vordert een schadevergoeding van 1.000 euro voor schade die zij beweert te hebben geleden.

19.

Uit de stukken van het dossier blijkt dat mevrouw O en mevrouw T in het verleden al problemen ondervonden om samen te werken.

Op 3 augustus 2021 vond er opnieuw een incident plaats waarbij de situatie tussen hen escaleerde.

Mevrouw O voert aan dat de werkgever geen onderzoek zou hebben ingesteld naar aanleiding van de gebeurtenissen en dat zonder meer werd beslist om mevrouw O onder druk te zetten om een overeenkomst tot beëindiging van de arbeidsovereenkomst in onderling akkoord te ondertekenen.

Samen met de eerste rechter is het hof van oordeel dat ARMONEA inderdaad snel heeft gegrepen naar het voorstel om de arbeidsovereenkomst van mevrouw O in onderling akkoord te beëindigen.

Het staat partijen echter vrij op elk ogenblik de overeenkomst in onderling akkoord te beëindigen.

Mevrouw O kon dit weigeren, maar deed dit niet.

Het voorstel van ARMANEO was niet onrechtmatig en is rechtsgeldig tot stand gekomen. ARMANEO heeft daardoor geen fout begaan.

Mevrouw O toont geen fout aan in hoofde van ARMANEO.

De vordering tot betaling van een schadevergoeding is ongegrond.

Het hoger beroep is ongegrond.

3. De kosten van het geding

De kosten van het geding worden zowel in eerste aanleg als in graad van beroep ten laste gelegd van mevrouw O.

Deze beslissing berust op volgende overwegingen:

20.

In toepassing van artikel 1017 alinea 1 van het gerechtelijk wetboek worden de kosten ten laste gelegd van de in het ongelijk gestelde partij, in dit geval Mevrouw O.

21.

De kosten van het geding bedragen 1.650 euro rechtsplegingsvergoeding in eerste aanleg en 1.650 euro rechtsplegingsvergoeding in graad van beroep evenals de bijdrage bestemd voor het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand ten belope van 24 euro.

VI. De beslissing van het arbeidshof

Rechtsprekend op tegenspraak en na erover beraadslaagd te hebben,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk.

Wat betreft het compenserende opzeggingsvergoeding.

Verklaart het hoger beroep ongegrond.

Bevestigt het bestreden vonnis.

Verklaart de vordering ongegrond.

Wijst Mevrouw O A af van haar vordering.

Wat betreft de schadevergoeding.

Verklaart het hoger beroep ongegrond.

Bevestigt het bestreden vonnis.

Verklaart de vordering ongegrond.

Wijst Mevrouw O A af van haar vordering.

Wat betreft de kosten van het geding.

Veroordeelt mevrouw O A tot betaling van de kosten van het geding, begroot op 1.650 euro rechtsplegingsvergoeding in eerste aanleg en 1.650 euro rechtsplegingsvergoeding in graad van beroep, evenals de bijdrage bestemd voor het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand ten belope van 24 euro.

Dit arrest wordt gewezen en ondertekend door :

A S, raadsheer,
E M, raadsheer in sociale zaken, werkgever,
E D, raadsheer in sociale zaken, werknemer-bediende,
Bijgestaan door K C, griffier

K C, E D, E M, A S

en uitgesproken op de buitengewone openbare zitting van 10 juli 2025 van de 3de kamer
waar aanwezig waren :

A S, raadsheer,
I M, griffier,

I M

A S